

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Naš kmečki tabor

V vrsti taborov, ki se letos tak živahno vrste po naši domovini, je sedaj vstal tudi kmet, da se kot poklicna celota pokaže svetu. Kmečki tabor na Brezjah preteklo nedeljo je bil prava priča njegove trdoživosti in neuklonljivosti. Kljub temu, da je kmetstvo delo še na višku, se v delu in veri utrjeni možje in fantje niso ustrašili truda. Pritrgali so si nedeljski počitek in se zbrali na prelepih Brezjah, da se tu drug ob drugem navdušijo za smotno delo k povzdigi kmečkega stanu, da drug ob drugem poglabijo ljubezen do domovine in države in da si v osrednjem zavetju slovenskega naroda izprosijo tistega božjega blagoslova, »ki daje raste.

Težko da bi še kak narod ali kaka poklicna skupina v narodu imela tako pošteno in zaslužno zgodovino, kakor naš kmet. Od prvih početkov naše narodne rasti je to naša hrbtenica. Preden so se slovenske knjige pokazale v izlozih knjigarn v mestih, so že bile del kmečke oprave. Preden so se pokazale v razkošnih salonih, so bile na belih javorovih mizah v kmečki hiši. In ko je kmečki fant šel v mesto v šole, je moral slovensko knjigo nesti s seboj, ker je v šolah ni dobil. Šele ko je odrasel v izobraženca, ji je v borbah izposloval enakovredno mesto v vrsti sosednih kultur. Preden je slovenska pesem donela po koncertnih dvoranah naših in tujih mest, je spremljala vsakodnevno delo našega kmeta, oživljala njegove vesele in žalostne trenutke in tako iz enega rodu prehajala v drugega. Šele ko si je kmečki sin ob žuljih svojih staršev s svojo vztrajnostjo in pridnostjo utrl pot do vplivnejšega položaja, je povzdignil tudi pesem svojega rodu in ji odprl vrata v velike dvorane. Preden so govorniki govorili v slovenski besedi, preden so se državni akti pisali v slovenski besedi, je bil slovenski kmet, njegov jezik in njegova beseda in njegova — neuklonljiva volja. Slovenstvo ni zraslo, kakor iz majhnih početkov rastejo druge narodnosti, ampak si je moralo priboriti svoj svet, ki je bil že zaseden, ker je tuj gospodar zaslužil pomembnost tega ozemlja in se ga je polastil. V tej borbi je bil kmet stalen rezervoar vseh svežih moči, ki so v vsakem rodu poprijemale znova. Sprva je bil njegov edini zaveznik — duhovnik. Ta mu je bil govornik, pisatelj, pevec, šolnik, ta ga je hrabil v Bogom in svojim zgledom, da narodna sila v tako dolgih in tako mučnih bojih nikakor ni omagala. Zato ni čuda, da je med slovenskim duhovnikom in slovenskim kmetom nastalo tako trdno sožitje, zato tudi ni čuda, da so bile prav Brezje izbrane za kraj kmečkega tabora. Brezje so nam bile vedno domače, vedno naše, zato je kmet, ki ljubi iskrenost, ki ljubosumno varuje božji pečat našega ljudskega genija, izbral za svoje slavnostno zbirališče prav ta kraj, kjer še nikdar ni bila zaničevana ne njegova beseda, ne njegova pesem, ne njegova knjiga, ne njegova vera.

Kakšen temelj je slovenstvu in njegovemu bistvu naš kmet, so bistro spoznali tisti, ki jim je vse to trn v peti. Zato so pred leti z vso zvičajno zlobnostjo udarili prav po tistih organizacijah, ki našega kmeta vzgajajo, zato so tako trmasto puščali v nemer vse tiste ustanove, ki našemu kmetu gospodarsko pomagajo, oziroma so njihovo delovanje celo spmetno ovi-rali. Vse to pa z izgovorom, da naš kmet ni zanesljiv državljani. Poleg kmečke zavesti, ki prav danes potrebuje toliko spodbude in javnega priznanja časti, je bila to ena izmed glavnih misli tabora.

Kmečki možje in fantje, zbrani iz najoddaljenjših krajev naše ožje domovine, so tu ob besedi naših voditeljev in javnih delavcev tako neuklonljivo naglašali svojo nacionalno zavest, kakor so jo pred leti neuklonljivo branili in neuklonljivo prenašali podla obrekovanja in preganjanja. To je bil sam preizkušeni rod — od tistih, ki dan za dnem orjejo zemljo in na vsaki njivici in na vsakem hribu posebej vzdržujejo našo domovino v taki lepoti in pri-kupnosti, da oči tujcev ugodno počivajo nad njo, do tistih, ki jim je življenjski tok naložil breme, da z visokih položajev skrbje za napredek in blagostanje te zemlje in njenih ljudi. Kakršna naša kmečka skupnost je, taka je na Brezjah nastopila: z dr. Korošcem, z našimi škofi, z duhovniki in rod z zemlje, ki se še pred nikomer ni umaknil in je tudi na Brezjah pokazal, da si tudi v našem stoletju ne bo premislil. Vero tega rodu je poudarjal kraj sam in oltarji, ki so jih vso noč oblegale množice, domačo besedo veliki zbor neoporečnih in vztrajnih, pečat manjvrednosti kot državljani-rov, s katerim nas je zakrknjeni nasprotnik tako zlobno hotel zaznamovati, pa je zlomil in uničil voditelj dr. Korošec, ki je v imenu vse tisočglave množice govoril o narodni državi, o narodni dinastiji in kralju, in je njegova beseda našla tak odmev, kakršnega beseda nasprotnika še ni čakala in ga ne bo.

Kmečki stan najbolj živo predstavlja sedanjo dobo, ki bolj kot kateremukoli drugemu stanu izpreminja zunanje lice njegovega življenja. Zlasti v taki prehodni dobi, ko se zemlja kosa s tovarno, ko civilizacija tekmuje s staro-davnim preprostim življenjem, je kmetu potre-bno zredlo in razsodno vodstvo, ki more ljud-stvu posredovati novo, ne da bi uničilo, kar je bilo v starem dobrega, in ki tudi more v izpremenjenih razmerah sadovom zemlje izvoje-vati tako vrednost, da ima kmet stalen in zanesljiv kruh. In naš kmet tako vodstvo ima,

Srditi boji za gospodstvo nad Vzhodom — na bojiščih in v diplomaciji

Nenapovedana vojna med sovjetsko Rusijo in Japonsko

Na hribu Čang Ku Feng se merita japonska in sovjetska vojska

Tokio, 8. avgusta. b. »United Press« poroča, da v Tokiu trdijo, da so prvič v japonski zgodovini prekoračile japonsko mejo sovražne sile in se vsidrale na japonskem področju. V nekem uradnem poročilu pravi japonsko vojno ministrstvo, da so sovjetske čete prodrle na korejsko področje 800 m globoko.

Sovjetske čete so zopet pričele napadati japonske položaje pri Čankufengu. Davi so se skušale sovjetske čete s pomočjo tankov in letal približati japonskim položajem. Japonci poročajo, da so vse napade pravčasno zločili in da je japonska obramba odlično delovala. Vest iz Moskve, da so Sovjeti pregnali Japonce iz položajev, niso resnične. V začetku se je Sovjetom zares posrečilo približati se japonskim postojankam, toda končno so jih japonske strojne prisile, da so se ob 6.30 umaknili nazaj. Na obeh straneh je bilo veliko število ranjenih in mrtvih. Vrhovno korejsko poveljstvo uradno poroča, da so Sovjeti v soboto napravili ni manj kot pet napadov na japonske postojanke, vendar so jih japonske čete odbile. Prišlo je tudi do težkih borb na nož, zlasti tam, kjer so se Rusi zelo približali japonskim položajem in se hoteli tam utrditi. Šele v borbi mož na moža se je položaj razčistil ter so Japonci zaradi ugodnejšega strategičnega položaja sovjetske čete vrgli nazaj ter jim prizadejali mnogo več izgub, kakor so jih imeli sami.

Poleg številnih napadov sovjetskih letal na japonske utrjene postojanke pa so sovjeti bombardirali tudi številna mesta v Koreji in Mandžuriji. Vrhovno korejsko poveljstvo trdi, da je bilo že nad 100 takih napadov, ki so zahtevali mnogo žrtev in napravili veliko škodo. Včeraj popoldne so sovjetski vojniki spet prodrli iz svojih strelskih jarkov, vendar so jih Japonci zavrnil.

O neprestanih borbah pri Čankufengu je po-dal danes predstavnik japonskega urada za zunanje zadeve nekaj podatkov. Glasom teh podatkov so bile borbe v zadnjih dneh na mandžursko-sovjetski meji zelo resne in je stopilo v akcijo tudi teško topništvo, letalstvo in tanki. Prvič v tej nenapovedani vojni sta obe stranki pretrpeli zelo hude izgube.

Angleški opazovalci ne razumejo obnašanja sovjetske Rusije

London, 8. avgusta. b. Reutersjev urad poroča: V področju Čankufenga se borbe nadaljujejo z vso srditostjo, ni pa mogoče dobiti prave slike, ker so japonska in sovjetska poročila zelo protislovna. Moskva trdi, da so Sovjeti pregnali Japonce z obmejnega področja, iz tokijskega poročila pa se vidi, da so mandžurske čete ostale na svojih položajih in da so odbile vse sovjetske napade s tanki in letali. Iz Tokia pa poročajo, da so sovjetske čete ponovno prodrle v korejsko in mandžursko področje. Križa se je zaradi tega še bolj poostila. Japonci krogom mislijo, da je izizvalno stališče sovjetske Rusije vedno bolj jasno ter je angleškim opazovalcem obnašanje Rusije zelo zagonetno. Poleg vseh dosedanjih sovražnosti in nesporazumov

Lord Runciman spet v Pragi

Praga, 8. avgusta. b. Lord Runciman se je vrnil s svojimi pomočniki iz pokrajine v Prago ter danes nadaljeval svoje delo. Tudi dr. Hodža se je nocoj vrnil v Prago ter bo imel v teku jutriš-njega dopoldneva razgovor z lordom Runcimanom. Temu razgovoru pripisujejo v diplomatskih in poli-tičnih krogih velik pomen, ker bo dr. Hodža ustno razložil lordu Runcimanu stališče češko-slovaške vlade glede rešitve narodnostnega vprašanja v republiki. Istega dne bo konferenca od-bora šestih pod predsedstvom dr. Hodže, na kateri bodo ekenili, če in kdaj se bodo pričela skup-na pogajanja med odborom šestih in zastopniki sudetsko-nemške stranke. Do tega sestanka bo bržkone prišlo v sredo ali pa v četrtek. Včerajš-nja nedelja je bila na Češkoslovaškem zelo ži-vahna. Bilo je veliko število zborovanj in mani-festacij, na katerih je najbolj prišlo do izraza odločno stališče Čehov boriti se za nedotakljivost republike.

kakor ima tudi narod kot celota ostrovidno vodstvo, ki bdi nad njegovo bodočnostjo. Kme-tijske zbornice bodo tudi našemu kmetu, ki ga je na Brezjah zbrala Kmečka zveza, mogočna opora in varna roka, ki ga bo vodila skozi to usodno razdobje. In tabor na Brezjah je poka-zal, da je naš kmet po svojem globokem mor-alnem zdravju, živi in na vse pripravljeni nacionalni zavesti vreden vse skrb in varstva. Vprašanje kmeta se je ob sedanjih vladih že premaknilo z mrtve točke in stranjenost med zastopniki vlade in ljudstvom, kakor se je po-kazala na tem taboru, nam je porok, da nikdar več ne bo običalo v praznih razpravljanjih, kjer je prej čepelo toliko let. Tudi novi rod bo v skupnem delu, v ponosni zavesti, da je nad nami državna skupnost, skrbel za čast naše besede, za priznanje naši pesmi, za lepo mesto naši knjigi in za vrednost sadov naše zemlje. Božji blagoslov, za katerega smo na Brezjah prosili, pa naj daje rast!

pa še vedno ni mnogo verjetno, da bi nastala med Japonsko in sovjetsko Rusijo vojna večjega obsega.

Kitajci pomnožujejo armado

Sanghai, 8. avgusta. b. »United Press« poroča iz Kvangšija, da hočejo kitajske oblasti postaviti

ogromno armado proti Japonski. General Lisun-gien, vrhovni poveljnik jugozapadne Kitajske, je odredil mobilizacijo vseh za orožje sposobnih mo-skjih v jugozapadnih kitajskih področjih. Njegova armada bo dosegla 2 milijona vojakov z 200.000 častniki. Razen tega bo ustanovil tudi armadni zbor amatev.

Sigemicu in Litvinov si izmenjujeta misli

Berlin, 8. avgusta. AA. (DNB) Japonski veleposlanik Sigemicu in komisar za zunanje zadeve Litvinov sta imela smotni daljši razgovor o obmej-nih incidentih pri Čankufengu.

Litvinov je izrazil svoje obžalovanje nad tem, da so Japonci nadaljevali s sovražnostmi tudi po diplomatskih razgovorih dne 4. avgusta. Če bi Japonci prenehali z napadi na sovjetske čete, bi bilo mogoče narediti konec oboroženim spopadam.

Sigemicu je odgovoril, da Japonska sploh ni kršila sovjetske meje ter da japonske čete niso nikdar prve napadle, pač pa so samo branile mandžursko ozemlje. Japonska more izraziti svojo pripravljenost, da se prenehajo vojne operacije, samo pod dvema pogojeva, in sicer: 1. da se obdrži status quo in 2. da sovjetska vlada izjavi, da je pripravljena razgovarjati se o demarkacijski črti na svojem obmejnem ozemlju ter da ves spor prepusti diplomatskemu reševanju.

Litvinov je odgovoril, da sovjetska vlada ne more dati konkretnih obljub glede tega vprašanja vse dotlej, dokler se ne bo umaknil zadnji

japonski vojak z druge strani obmejne črte, ki je bila določena v samsanski pogodbi ter označena na karti, priloženi tej pogodbi. Glede končnove-ljavnega sporazuma o meji Moskva pričakuje, da bo Japonska priznala brez vsake razprave sovjetsko mejo.

Sigemicu je nato predlagal, da se vojaške operacije ustavijo ter da japonske čete odbrže svoje dosedanje postojanke ali pa da se umaknejo na gotovo razdaljo od sporne točke pri Čankufengu, ki bi na ta način začasno ostala nekaj nevtral-len pas, dokler kaka mešana komisija vojaških strokovnjakov ne bi prinesla rešitve tega vprašanja.

Litvinov je kategorično zavrnil ta predlog ter ponovil zahtevo, da se mora vzpostaviti stanje, kakršno je bilo pred 29. julijem, torej pred dnem, ko so si Japonci osvojili višine pri Čankufengu.

Sigemicu je odgovoril, da so sovjetske čete 11. julija prve zavzele področje Čankufenga ter da se vzpostavitev statusa quo ne more na-našati na 11. julij.

Nemške ponudbe Češkoslovaški pred petimi leti in danes

Francoski katoliški dnevnik o lepi — zamujeni priliki

V pariški »La Croix« beremo sledeči zanimivi članek, ki ga je za časopis napisala odlična poli-tična osebnost, ki se trenutno mudi na Češko-slovaškem. Članek pravi med drugim:

Kako se vendar vse ponavlja. L. 1933 je Hil-ter ponudil Češkoslovaški nenapadalni pakt in ga sedaj zopet ponuja. Medtem so se kajpada časi spremenili. L. 1933 je Rosenberg (takrat vodja zunanjepolitičnega oddelka stranke) osebno narav-nost rotel češkoslovaškega poslanika v Berlinu, naj sprotne nenapadalni pakt z Nemčijo. Nemčija je ta pakt potrebovala, da bi razbila obroč na-sprotja, ki jo je okrog in okrog obdajal. Takrat je morala Nemčija pridobiti na času. Takrat je morala na vsak način preprečiti, da bi se Evropa zopet ne združila proti njej. Takrat je Nemčija potrebovala Češkoslovaško, da to zbiranje sil proti sebi razbije.

Poleg tega so voditelji narodnega socializma morali celo glasno govoriti o miru in o ljubezni Nemčije do mira. Poljski maršal Pilsudski se ni dal premotiti. Tudi francoski zunanji minister Barthou ne. Oba sta poznala resnico. Pilsudski je to večkrat pripovedoval Franciji in ji svetoval, da je sedaj čas, da poseže vmes in da prepreči, da se ne bi Nemčija razvila v nepremagljivo velesilo. Toda Pilsudski je naletel v Franciji na gluha ušesa. Tudi Barthouja v Parizu niso poslušali. Ko je Pilsudski sprevi-del, da je vsako prigovarjanje v Parizu zaman, je sklenil, da pojde svoja pota. Svetoval je Franciji, naj nastopi proti Nemčiji, ko je proglasila svobodo oboroževanja. Ker njegov nasvet ni zalagal, se je obrnil k — Nemčiji, češ, drugače ne kaže, moram se z Nemčijo spoprijaz-niti, prej, dokler je še čas, da ne bo zopet Poljska plačevala računov za brezbriznost velesil. V Berlinu so bili tega nepričakovane darila veseli. Zaman so bili prosili Prago, naj sklene z nemško vlado nenapadalni pakt, ki bi bil razbil osamljenost, ki je tiščala Nemčijo okrog in okrog. Češkoslovaška je ponudbo odbila. To je Nemčijo

bolelo. Toda ko se je pojavil Pilsudski, je v Ber-linu odleglo. Še boljše. Še mnogo boljše. Namesto Češkoslovaške Poljska.

»Poljsko potrebujemo kakor suha zemlja dežja.« se je le dni izrazila v Berlinu visoka osebnost iz Hitlerjeve okolice. »Samo od Češko-slovaške je bilo odvisno, pa bi danes bila na ti-stem mestu, kjer je Poljska. Najprej smo sli tr-kat na česka vrata. — Češkoslovaška bi danes lahko igrala vlogo Poljske. Rosenberg je upora-bil vsa sredstva prigovarjanja, ponujal je vse mo-goče protislužbe, priznanje češkoslovaških meja, češkoslovaške državnosti — in to brez vsake proti-obveznosti glede nemških narodnih manjšin — toda Češkoslovaška, ki je svojo usodo navezala na usodo Francije, je vse ponudbe odbila. Toda na-mesto nje smo dobili Poljsko.«

Ce je Češkoslovaška l. 1933 odbila dvostran-ski nenapadalni pakt z Nemčijo — tako nadaljuje francoski časnik — pakt, ki bi bil veljaven kakšne tri do pet let, kako naj ga sprejme danes, in to še pod pogojem, da dobijo Nemci na Češkem svojo pokrajinsko samoupravo. Češkoslovaška ga je odbila, ker jo je takrat bilo strah, da bi bila ostala sama v družbi z velikansko Nemčijo. Isti strah obstoji v veliko večji meri tudi danes. — Češkoslovaška je daleč proč od velesil — ne tako kakor Svica, ki ima za sosede tri velesile — zato se ne more in ne sme spuščati v dvostranski pakt z veliko Nemčijo, kakor pač tudi miš ne more skletati dvostranske pogodbe z mačko izven mišje luknje. Iz istih razlogov Češkoslovaška tudi ne more sprejeti predloga, da postane »večno nev-tralna«.

Dunajska vremenska napoved: Počas se bo zja-snilo, temperatura pa neznatno padla.

Zemunska vremenska napoved: Postopna zja-snitev v severnozahodnih krajih. Delno oblačno vreme bo pa tu in tam v ostalih predelih. V vsei državi bo toplota nekoliko padla.

Roman je pisan s svežo prožnostjo in po-
daja popolno sliko velemestnega življenja kakor
tudi druge posebnosti ostale Kitajske, ki za-
njinajo slehernega človeka.

Kmečki tabor na Brezjah v slikah

Minister dr. Anton Korošec in školi dr. Gregorij Rožman v razgovoru. — Na levi: Nova zastava Kmečke zveze, ki jo je blagoslovil školi dr. Rožman, kumovala sta pa dr. Korošec in soproga bana gospa Natlačenova.

Sumerijski delijo vodo. — Na desni: Parkiranje avtomobilov in avtobusov

Del ljudskih množic na Kmečkem taboru na Brezjah.

Št. 197.

Borivec za Rebeko

Templevec je za hip obstal. Nato je obupno pogledal Rebeko in zavpil: »Ti pes ti, saksonski! Če že hočeš, pograbljalico in začni!«

Tedaj se je pa Ivanhoe obrnil k velikemu mojstru in ga prosil dovoljenja za boj. »Bodi, če te dekle borivca,« je odvrnil veliki mojster. »Toda, čeprav si se zmeraj pokazal, da sovražiš naš red, bi nam bilo vendarle ljubilo, če bi se bil pojavil bolj krepak, kot ei danes.«

»Le pustite, da se borim, kakršen sem,« je odvrnil Ivanhoe. »Rebeka, ali me sprejmeš, da se borim zate?«

Zidinja ni mogla črhiniti, tako je bila ganjena. »Sprejemem,« je slednjič izustila. »Toda joi, nikar se ne bojuj s tem strašnim človekom!«

Toda Ivanhoe je ni več ališal. Koj je spustil šlem čez obraz in že je bil na svojem prostoru.

Oproda, ki je poveznili železno čelado Brianu na glavo, se je

jako začudil, ko je videl, kako je njegovega gospoda oblila škrlatna rdečica. A že je herold zaklical bojna pravila, ki so slehernemu pod smrtno kaznijo prepovedala motiti oba tekmece.

Tabor v Sevnici

V nedeljo se je Sevnica vsa odela v zastave in cvetje. Na vse zgodaj so se začeli z vsega Posavja zbirati fantje, moške, žene, brhka posavska dekleta in mladi naraščaj. Goste, ki so prišli z vlakom v Sevnico od Zidanega mostu ob 8, so vrli Sevnčani sprejeli z godbo in s častno četo fantov, dekleta pa so jih sprejela s šopki. — Od kolodvora se je razvil po 9 sprevod, v katerem je bilo okoli 1500 ljudi, med njimi 850 konjenikov, kolesarjev, članov ZFO, mladcev, članic, mladenk, naraščaja in narodnih noš. V sprevodu so igrali tri godbe, in sicer delavska iz tovarne Jugotarin, godba Prosvetnega društva iz Brežic in salezijanska iz Radne.

Sprevod se je vil skozi trg Sevnico ob gostem špalirju. Navdušeni vzkliki kralju, knezu namestniku, Jugoslaviji, dr. Korošcu itd. ni bilo ne kraja ne konca.

Na prostoru Prosvetnega društva v Sevnici se je zbralo nad 3500 ljudi k sv. maši, ki jo je daroval ravnatelj Salezijanskega zavoda iz Radne g. Span. Pri sv. maši je govoril g. dr. Hanželič iz Celja, ki je v izklesanem govoru poudaril pomen katoliške vzgoje za bodočnost našega naroda. Pri sv. maši je zbrana množica lepo pela sv. pesmi. Pobožnost sv. maše na taboru je bila gotovo za vse prisotne doživetje in blagoslov napornemu delu za katoliško prosveto v našem slovenskem Posavju.

Po sv. maši je znani prosvetni buditelj advokat dr. Jesenko otvoril prosvetni tabor, poudaril njegov pomen in predlagal ob velikem navdušenju množice vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku dr. Stojadinoviču, notranjemu ministru dr. Korošču, prevzvišenemu g. škofu dr. Tomažiču in banu dr. Natlačenju.

Za dr. Jesenkom je pozdravil vse navzoče v imenu fantovskega brežiškega okrožja g. Župančič, za njim pa v imenu laškega fantovskega okrožja g. Kolšek. Banski svetnik g. Tratnik je potem razložil, kakšna mora biti in kakšna je katoliška prosveta v Sloveniji. — V klenih besedah je nato g. inž. Sodja iz Ljubljane prikazal, kako čudovito skladna in naši državi edino v korist je ta naša slovenska kulturna stavba, ki je od pamti-veka katoliška. V zavesti, da je ta stavba moč-čna, svetla, za večnost postavljena na jugoslo-

vanska tla, je slovenski narod vedno in tudi danes vabi z svojo ljubeznijo svoje brate Srbe in Hrvate, da si jo ogledajo, se v njej ogrejejo, da bomo vsi skupaj v globokem spoštovanju nosili darove svoji skupni državi Jugoslaviji v trajno korist. — Govornik je žel za svoja izvajanja navdušeno odobravanje.

Dopoldanski tabor je nato dr. Jesenko zaključil.

Popoldne je začel kvariti sončno nedeljo dež. Toda darovi oblakov so prenehali in le lahen prijeten hlad je vztrajal vse popoldne, tako da je bila velika množica le še bolj razpoložena in razgibana. Kmalu po tretji uri je bil telovadni prostor že ves poln ljudi.

Ob 15.30 se je pripeljal z Brezij pokrovitelj tabora g. minister dr. Krek. V viharjem vzklikanju je šel skozi vzoren gost špalir fantov in deklet ter naraščaja na telovadni prostor na častno tribuno, kjer ga je zbrana množica navdušeno pozdravljala. Pri popoldanski telovadbi je bilo nad 2000 gledalcev. Ko so se vrli člani ZFO in članice VDK v vzornem redu zbrale na telovadišču, je zbranim spregovoril g. Ivo Peršuh iz Ljubljane, ki je podčrtal izročila našega velikega škofa Martina Slomška, ki nam morajo biti sveta, da bomo krepki, zdravi in da si bomo ustvarili lepo bodočnost. — Množica je nagradila govornika z navdušenim ploskanjem.

Nato je spregovoril burno pozdravljen

minister dr. Krek

ki je med drugim izvajal:

Draga mladina! Dragi starši!

Danes dopoldne sem bil na Brezjah na mogočem taboru Kmečke zveze, kjer so se zbrali tisoči in tisoči slovenskih kmetov, da ob prisotnosti zastopnika Nj. Vel. kralja in Nj. Vis. kneza namestnika Pavla manifestirajo svojo zvestobo pred kraljico Slovenec. Tam je prevzvišeni g. knezoškof dr. Gregorij Rožman blagoslovil zastavo Kmečke zveze, na kateri je zatiskan križ — orač — in grb Slovenije — tri zvezde na modrem polju — ves ožarjen od sonca. Z Brezij vam naš voditelj dr. Anton Korošec po meni pošilja prirčne čestitke in pozdrave (viharni vzkliki: Živel dr. Korošec). Tem pozdravom tudi jaz pridružujem svoje.

Draga mladina!

Delali ste in delate v izredno težkih razmerah v krajih, kjer je socialna struktura posebno težavna, v krajih, kjer so prosvetne organizacije bolj v povojih kot v drugih krajih naše Slovenije. Prav zato vlagate v vaše delo več truda in napora in delate kljub težavam tudi tam, kjer bi sicer morali imeti podporo, pa je nimate. Za to delo imate voljo in veselje in s takim delom boste vi in drugi z vami dosegli socialen, kulturn in gospodarski napredek vašega lepega Posavja. Kar smo zamudili, to moramo s skupnimi močmi popraviti.

Zivite na prelepem delu naše domovine, tam kjer Sava zapuša naše gore, griče in doline, kjer mejimo na Hrvaško. In prav na meji mora narod biti plemenitejši, bolj skaljen v poštenosti, pridnosti in narodni zavesti kot drugod, kajti tu se odbijajo prah in odmevi strasti in besni nespletni izpadi nerazumnih ljudi, ki nočejo naše plemenitosti, poštenosti, pridnosti ne naše slovenske zavesti. Na vas tu na meji gledajo naši bratje, kakšni smo mi Slovenci, ali smo trdni v poštenosti, verni, delavni, močni, da bomo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci tvorili nepremagljivo fronto (na Jadran), na vas tu na meji je, da kažete nas Slovence take, da si bomo znali vsak čas, vsak trenutek stisniti roko. (Viharno pritrdjevanje.)

Na vsakem je velika odgovornost, ali posebno še na vas mladih, ki ste vstopili in vstopate v novo dobo izživiljanja naše državne skupnosti. V dobo onih sončnih dni, kjer bo cvetela bratska vzajemnost in kjer ne bo nikdar povoda za spor, ampak vsak dan lepše sožitje Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Viharno pritrdjevanje.)

Povemo našim dragim bratom Hrvatom: Ni danes poti za naše življenje, kakor samo lepa, uspehov polna jugoslovanska cesta. Te ceste se je treba posluževati. Če pride očiitek, da je Belgrad preveč srbski, da moramo mi tako delati, da bo manj, kakor je, tedaj povemo, da je vsakomur prosto dano, da prispeva s svojim delom, s svojim lastnim trudom, da bo dobil tak obraz, da bo očiitek srbski bolj nemogoč, kakor je, kajti vsak kraj povsod kaže sliko življenja, kakršno je, in če je srbski, je to oblika njegovega izživiljanja.

Pojdi in zavojuj svoj del dela in vpliva pri upravi države in zginili bodo očiitki, da je tako, kakor bi ne smelo biti. — Brez dela in žrtve pa uspehov ni.

Zgodovina nas je pač različno oblikovala, temu mi nismo krivi. — Toda v velikih časih ne moreš imeti oziroma le nase, ampak je treba razumno, širokogrudno zajeti interese vse naše skupnosti.

Vedno smo mi Slovenci imeli veliko slovanško erce do vseh, do Srbov, Hrvatov, Čehov in Poljakov, tudi takrat, ko smo svoje slovenske knjige morali skrivati pod nam tujo Avstrijo. Zato nam Hrvatje veliko krivico delajo, če nam očitajo, da vodimo politiko proti interesom kogarkoli izmed slovenskih narodov. Naš voditelj dr. Korošec je tako velik Slovenec in Jugoslovane, da ne bi sodeloval v vladi, ki bi krivično delala proti komurkoli. (Navdušeni vplici: Žvijo naš voditelj dr. Korošec!)

Draga mladina. Nekateri nam tudi očitajo, da smo mlada organizacija — organizacija, ki je pač potrebna vladi, da posnemamo diktatorske oblike na severu in jugu. Pozabljajo pa, da mi navedno nismo za diktaturo, da se borimo proti vsem takim, ki so proti osebni svobodi, pozabljajo dobro, ko so oni hoteli s terorjem in diktaturo nas delati to, kar nismo in kar nikdar bili nismo.

Da, mi hočemo diktaturo, toda diktaturo krepkosti, značaja, zdravega uma in srca. — Organizacijo svojo sejemio iz slovenske njive in iz slovenskih razmer z željo, da bi bila prežeta z vero v Boga in iz te vere izviraajo ljubezni za kralja in domovino. (Viharni vzkliki: Živel kralj Peter II. Živela Jugoslavija!)

Bratje in sestre! Nekateri naši pravijo: taboroj je preveč. — Nasprotniki pravijo: lahko jih delate, ker ste plačani od vlade in Vatikana. — (Vzkliki: Fej jih bodi! Oni so plačani!)

Je pač tako, kadar jim ničesar več ne uspe in kadar ne vedo nič drugega več reči, takrat si nekaj izmislijo, kar je daleč, zelo daleč, kakor Vatikana ali Belgrad.

Toda vsakemu zdravemu človeku je jasno, da se tolikega dela, tolikih tisočev, ki od nedelje do nedelje navdušeno izpovedujejo svoje misli na naših taborih, ne da plačati. — Brez oziroma na to, da so nekateri organizacije res zastopane v državnem proračunu, poleg vsakdanjega dela in truda je vse, karkoli predstavlja, tabor, ki je zveza koškov srca, zveza ljubezni in discipline, prav vse od nas prostovoljcev dano. (Navdušeni vzkliki: Tako je! Živijo g. minister Krek!)

Preljubi starši! Čujte me: prav v tem je naša veličina, naše plačilo, da smo iz nič, poteptani, vzeli svojo usodo v roke in se dvignili krepko.

Nadaljevanje na 7. strani spodaj.

